

Statsforvalterens tilråding til
Miljødirektoratet om vern av skog for

Slettebergskarvene, Larvik

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Juni 2025

Innhold

1.	FORSLAG.....	3
1.1	Hjemmelsgrunnlag	3
1.2	Verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget	3
1.3	Andre interesser.....	5
1.4	Planstatus.....	5
2.	SAKSBEHANDLING.....	5
2.1	Saksbehandlingsprosesser	5
2.2	Forholdet til utredningsinstruksen	6
2.3	Forvaltningsmyndighet	6
3.	VIKTIGE ENDRINGER UNDER BEHANDLINGEN AV VERNEPLANEN	6
3.1	Navn	6
3.2	Avgrensing.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
3.3	Verneforskriften.....	6
4.	FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER	7
4.1	Vurdering av samfunnsnytte og samfunnsøkonomiske konsekvenser	7
4.2	Forvaltningsmessige og budsjettmessige konsekvenser	7
4.3	Avveining skogvern - skogbruk.....	7
4.4	Forvaltningsmyndighet	8
5.	Beskrivelse av området med merknader	8
	Slettebergskarvene, Larvik kommune	8

1. FORSLAG

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark tilrår vern av Slettebergskarvene naturreservat i medhold av naturmangfoldloven (lov om forvaltning av naturens mangfold). Slettebergskarvene er et nytt naturreservat.

Tilrådingen omfatter 763 (524) dekar nytt verneareal. Totalt skogareal er 748 dekar, og av dette er 748 dekar produktiv skog. (Skogdataene er hentet inn fra Viken Skog).

Området som foreslås vernet er:

1. Slettebergskarvene i Larvik kommune, Vestfold fylke

1.1 Hjemmelsgrunnlag

Området foreslås vernet i medhold av naturmangfoldloven § 34 og § 62.

Området foreslås vernet som naturreservat, jf. naturmangfoldloven § 37. Vilåret for å kunne opprette et naturreservat etter naturmangfoldloven § 37 er at arealet enten inneholder truet, sjelden eller sårbar natur, representerer en bestemt naturtype, på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold, utgjør en spesiell geologisk forekomst eller har særskilt naturvitenskaplig verdi.

Naturreservat skal bidra til bevaringsmålene i naturmangfoldloven § 33, blant annet bokstavene

a (variasjonsbredden av naturtyper og landskap)

b (arter og genetisk mangfold)

c (truet natur og økologiske funksjonsområder for prioriterte arter).

Verneområdene skal bidra til å oppfylle flere nasjonale mål som:

- Et representativt utvalg av norsk natur skal bevares for kommenende generasjoner.
- Økosystemene skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester.
- Ingen trua arter og naturtyper skal utryddes, og utviklingen til trua og nær trua arter og naturtyper skal bedres.

Opprettelse av verneområdene bidrar til å nå internasjonale mål og forpliktelser, bl.a. nedfelt i konvensjonen for biologisk mangfold artikkel 8 om et sammenhengende verneområdenettverk, jf. også naturmangfoldloven § 33 bokstav g.

Ved å verne disse naturområdene mot ulike typer inngrep, gir verneområdene også et positivt bidrag til det nasjonale og internasjonale målet om å stanse tapet av naturmangfold, jf. naturmangfoldloven § 33 bokstav a, b og c.

Områdene vil bidra til å oppfylle det nasjonale målet vedtatt av Stortinget om 10 % vern av skog.

1.2 Verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget

Det foreslåtte verneområdet inkluderer rødlistede naturtyper og arter.

Vern av området bidrar til å redusere de negative effektene av klimaendringene, gjennom å sikre et nettverk av viktige leveområder for naturmangfoldet i norske økosystem. Det foreslåtte verneområdet er variert og med et rikt arts mangfold. Slike områder er robuste mot endringer i klimaet og bidrar til langsiktig bevaring av arts mangfoldet og opprettholdelse av de økosystemtjenester skogen gir. Vern av området vil bidra til langsiktig binding av karbon. Det meste av skogen i denne tilrådingen er gammel barskog, som ifølge rapporten Skogvern som klimatiltak (NINA rapport 752) har det største karbonlageret per arealenhet i levende biomasse.

I denne verneplanen er verneverdiene for området blant annet knyttet til gammel barskog og rik edellauvskog på høyere boniteter, som vil bidra til å fylle mangler i vernet. Samtidig vil området bidra til å bevare nær truede og truede arter.

Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i verneforslaget er innhentet fra:

Naturbase: <http://naturbase.no/>

Artskart: <https://artskart.artsdatabanken.no/>

Skoganalyse: <https://skoganalyse.miljodirektoratet.no/>

Blindheim, T. 2021. Kartlegging av frivillig vern 2021. Biofokus.

De viktigste påvirkningsfaktorene på verneverdiene i området som foreslås vernet er ulike typer utbygginger og hogst. Vern av det foreslåtte området skal gjennom bestemmelser om slike tiltak sikre arealer med viktige vernekvaliteter og bidra til dekning av viktige mangler i skogvernet. Området vil bidra til langsiktig og effektiv bevaring av naturtyper og levesteder for truede arter, og reduserer dermed den samlede belastningen på arter som har risiko for å dø ut.

Verneforskriften åpner for at flere pågående aktiviteter kan videreføres. Tiltak som isolert sett vurderes å ha liten betydning for verneformålet, kan i sum og over tid medvirke til at verneverdiene forringes. For enkelte aktiviteter vil det derfor i tråd med prinsippene om samlet belastning være restriksjoner, slik at naturverdiene får en økt beskyttelse. Dette er også i tråd med prinsippene om miljøforsvarlige teknikker og lokalisering, samt miljøforringelser betaler der hvor det ut fra hensynet til verneverdiene er fastsatt bestemmelser om blant annet ferdsel og infrastrukturtiltak. Ut fra dagens kunnskap om arter og naturtyper i området vil de aktivitetene som i henhold til verneforskriften kan videreføres, med liten grad av sannsynlighet ha vesentlig negativ innvirkning på disse artene, naturtypene og landskapselementene. Vernebestemmelsene tillater likevel ikke vesentlige inngrep i området.

Statsforvalteren vurderer det slik at vernet med stor grad av sannsynlighet vil føre til en positiv utvikling for artene og naturtypene, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5. Statsforvalteren anser at kunnskapsgrunnlaget er i tråd med kravet i naturmangfoldloven § 8. Statsforvalteren har ut fra en føre-var-tilnærming i verneforslaget vektlagt muligheten for flere påvirkninger av samme slag, eller en kombinasjon av flere ulike påvirkningsfaktorer (samlet belastning). Det foreligger ellers etter Statsforvalterens oppfatning tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet, påvirkningsfaktorer og effekten av vernet. Føre-var-prinsippet tillegges derfor ikke ytterligere vekt i denne saken.

For nærmere beskrivelse av verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget, jf. naturmangfoldloven kapittel II, vises det til omtalen av Slettebergskarvene naturreservat i kapittel 5.

Dersom området eller deler av området ikke vernes, vil det være andre sektorlover som regulerer arealbruken fremover og som skal ivareta hensynene til biologisk mangfold.

1.3 Andre interesser

Kraft og energi:

Lede AS har gitt uttalelse til saken og det går ingen kraftlinjer innenfor foreslåtte naturreservat, men det går en kraftlinje til hyttefelt vest for vernegrensen, og inn til hytte med gnr./bnr. 70/3/1 som ligger delvis inne i verneforslaget. Dagens nettanlegg er her forlagt som kabel i grunnen. Hvor denne traseen ligger er usikker. Kabelen ble forlagt i 1989, så dersom man skal finne ut nøyaktig hvor denne går, så må det gjennomføres en kabelpåvisning eller kabelen må graves frem.

Dersom det skulle komme en endring i fremtiden, så vil det med høy sannsynlighet bli etablert nett i form av kablet nett langs veien inn til hytta og ikke luftnett. Dersom hytte og vei grenses ut slik Lede AS viser til i sin uttalelse, så er det ikke behov for bestemmelser for nettanlegg i verneforskriften.

Mineraler:

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) kom med uttalelse til oppstartsmeldingen, og har ikke merknader til verneforslaget.

Stier:

Det går enkelte stier i området som er avmerket i forslaget til vernekart.

Skogsbilvei og traktorvei:

Det går enkelte traktorveier i området, som er avmerket i forslaget til vernekart.

Andre interesser:

Statsforvalteren anser interesser knyttet til friluftsliv og jakt som de største interessene innenfor området. Disse interessene vil bli ivaretatt gjennom et varig vern av området, og gjennom verneforskriften.

1.4 Planstatus

Arealet i dette verneforslaget er avsatt som LNFR-område i Larvik kommune sin arealplan.

2. SAKSBEHANDLING

2.1 Saksbehandlingsprosesser

<i>Navn</i>	<i>Tilbud</i>	<i>Oppstart</i>	<i>Høring</i>
Slettebergskarvene	20.9.2021 og 26.8.2022	19.4.2022	9.10.2024

Tilbud om vern kom først fra en privat grunneier den 20.9.2021 via Viken Skog. Det første tilbudet er kartlagt etter ny og gammel metodikk av Biofokus i 2021. Det nye tilbudet (utvidelsene) ble oversendt den 26.8.2024 og er kartlagt etter ny metodikk. I tillegg er nesten hele tilbudsområdet naturtypekartlagt etter Miljødirektoratets instruks (NiN) i 2024. Tilbud om utvidelse kom i to omganger, men oversendt samlet. Deler av utvidelsen var med i oppstartsmeldingen.

Frist for uttalelse til høringen var 9.12.2024.

2.2 Forholdet til utredningsinstruksen

Verneforslaget er utarbeidet i henhold til Utredningsinstruksen. I kapittel 1 og 2 begrunnes verneforslaget på overordnet nivå og sammenhengen med nasjonale og internasjonale mål om å ta vare på et utvalg av norsk natur belyses. Videre omtales kort hva som eventuelt skjer med verneverdiene hvis vernet ikke gjennomføres og hvilke virkemidler som eventuelt kan være relevante. I kapittel 4 vurderes samfunnsnyttene av verneforslaget på et overordnet nivå, sammen med økonomiske og administrative konsekvenser. I kapittel 5 omtales og vurderes generelle kommentarer og konkrete merknader til verneforslaget for Slettebergskarvene naturreservat fra berørte parter, myndigheter og interessegrupper.

Gjennomføringen i henhold til rundskriv T-2/15 om saksbehandlingsregler ved områdevern etter naturmangfoldloven, forvaltningsloven og utredningsinstruksen har medført inkluderende prosesser som sikrer en vellykket gjennomføring.

Gjennom verneplanprosessen er det foretatt en avveining mellom verneinteresser og andre bruker- og samfunnsinteresser. Verneforslaget er også i størst mulig grad tilpasset de ulike brukerinteressene i området. Kravene i naturmangfoldloven § 14 er dermed oppfylt.

2.3 Forvaltningsmyndighet

Aktuelle kommuner skal gjennom høringsprosessen gi tilbakemelding på om de ønsker å få tildelt forvaltningsmyndighet for nye verneområder i tråd med gjeldene politikk på området. I denne saken er det ikke kommet noe uttalelse fra kommunen på dette. Forvaltningsmyndigheten fastsettes gjennom forskriften når områder vedtas vernet.

3. VIKTIGE ENDRINGER UNDER BEHANDLINGEN AV VERNEPLANEN

3.1 Navn og avgrensning

Det har ikke kommet innspill til endring av navn på området. Men det har under høringen kommet et innspill som foreslår mindre utvidelse av områdets foreslåtte vernegrense, mot øst og vest, for å ivareta kjerneområder for jerpe, samt for å innlemme Stormyr og elva Sprena som går langs østlig vernegrense.

Siden tilbudene har ligget lenge og det er av interesse for grunneierne å få saken i videre prosess, har Statsforvalteren konkludert med at eventuell vurdering av utvidelse av området må tas i etterkant av denne vernerunden.

Vernegrensen er trukket noe lenger unna hytte på gnr./bnr. 70/3/1 etter høring, slik at det ikke blir i konflikt med vei, rydding av vegetasjon og strømføring til hytta. Endringen i areal er under 1 dekar. Avstand til hytta er minst 9 meter fra eiendomsgrensa. Og forslaget til vernegrense er lagt ca. 8 meter fra vei mot sørøst.

Det er ikke gjort endringer i verneforskriften etter høring bortsett fra at arealet totalt er endret fra 764 til 763 dekar, samt mindre endringer i verneformålets ordlyd.

4. FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

4.1 Vurdering av samfunnsnytte og samfunnsøkonomiske konsekvenser

Området er i kommunenes arealplaner avsatt til Landbruks-, natur-, friluft- og reindriftsområde (LNFR-område). Kartlegginger av områdenes naturverdier er gjennomført som del av verneplanprosessen. I noen tilfeller er eksisterende data brukt som utgangspunkt for vurdering av verneverdi. Bruksinteresser er klarlagt gjennom høring av verneforslag og annen kontakt med berørte parter.

Vernet vil begrense de fremtidige mulighetene for bl.a. skogbruk, mineralutvinning, nedbygging og annen omdisponering fra natur til andre formål. Det er ellers i verneplanprosessen lagt vekt på å imøtekomme andre interesser gjennom avgrensning og forskriftsutforming.

Statsforvalteren mener at verneforslaget slik det nå foreligger har små negative konsekvenser. Samlet sett vurderer Statsforvalteren det slik at de samfunnsøkonomiske konsekvensene av vernet vil være positive på sikt. Forslaget vil sikre natur som har en positiv samfunnsnytte, selv om denne ikke kan verdsettes. Forslaget vil samtidig bidra til oppfyllelse av nasjonale og internasjonale forpliktelser om å ivareta naturmangfoldet. Verneforslaget vil også sikre viktig område for friluftsliv.

4.2 Forvaltningsmessige og budsjettmessige konsekvenser

De største kostnadene som følge av etablering av verneområder vil være utgifter til forvaltning og skjøtselstiltak for å opprettholde verneverdiene. I tillegg vil det kunne være behov for å restaurere natur i deler av området. Basert på nåværende kunnskap om Slettebergskarvene ser ikke Statsforvalteren behov for verken restaurering eller utarbeidelse av skjøtelsesplan, men det kan ikke utelukkes at det kan bli aktuelt på et senere tidspunkt med skjøtsel som tetting av grøfter/restaurering av myr og eventuelt uttak av planta gran.

4.3 Avveining skogvern - skogbruk

Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet fikk den 1. juli 2020 i oppdrag fra Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet å utrede forvaltningstiltak knyttet til skogvern og konsekvenser for avvirkningen og skognæringens bidrag til det grønne skiftet. I rapport M-2007-2021 har direktoratene foreslått retningslinjer for avveininger.

I oppdrag fra Klima- og miljødepartementet datert 8.11.2021 ba Klima- og miljødepartementet om at forslaget iverksettes, med noen mindre justeringer. For privateid skog skal forslaget iverksettes for områder der det mottas tilbud etter 1. februar 2022, og ved vern av offentlig eid grunn for områder der det meldes oppstart fra og med samme dato.

Deler av Slettebergskarvene er avveid, da tilbudt areal på gnr./bnr. 70/20 (343 dekar) kom inn etter 1. februar 2022. Arealet er avveid av Statsforvalterens miljøvernavdeling og landbruksavdeling.

Området havner etter vurdering i rubrikk V2S2 i matrisa under, det vil si at det har betydning for vern og det har betydning for skog- og trenæringen.

Betydning for vern	Har	V1	V1S7	V1S6	V1S5	V1S4	V1S3	V1S2	V1S1
		V2	V2S7	V2S6	V2S5	V2S4	V2S3	V2S2	V2S1
		V3	V3S7	V3S6	V3S5	V3S4	V3S3	V3S2	V3S1
	Kan få	V4	V4S7	V4S6	V4S5	V4S4	V4S3	V4S2	V4S1
		V5	V5S7	V5S6	V5S5	V5S4	V5S3	V5S2	V5S1
		V6	V6S7	V6S6	V6S5	V6S4	V6S3	V6S2	V6S1
	Har mindre	V7	V7S7	V7S6	V7S5	V7S4	V7S3	V7S2	V7S1
			S7	S6	S5	S4	S3	S2	S1
			Har mindre		Kan få		Har		

Det er uenighet mellom miljøavdelingen og landbruksavdelingen om vern eller tømmer tilgang skal vektas tyngst etter retningslinjene i dette området. Det er derfor utarbeidet to forslag til vernekart med ulik avgrensning, alternativ 1 og 2, jf. vedlegg. Der alternativ 1 er miljøavdelingens forslag og alternativ 2 er landbruksavdelingens forslag.

Innkommne høringsuttalelser som omtaler avveien og avgrensning er forelagt landbruksavdelingen, uten at det har endret synspunkt på avgrensningen. Endelig avgrensning vil derfor måtte avklares etter tilråding.

For mer informasjon om vurdering og avveining se avveiningsskjema og skogfaglig beskrivelse i vedlagte *Skjema for avveining av områders betydning for vern og betydning for tømmer tilgangen*.

4.4 Forvaltningsmyndighet

Statsforvalteren har i forbindelse med høringen ikke fått tilbakemelding fra Larvik kommune om de ønsker forvaltningsmyndighet for naturreservatet. Vi legger derfor til grunn at kommunen ikke ønsker forvaltningsmyndighet for området.

5. Beskrivelse av området med merknader

Slettebergskarvene, Larvik kommune

Totalareal 763 dekar.

Skogareal totalt 748 dekar.

Produktiv skog 748 dekar.

Verneformål og særskilte verneverdier:

Verneformål

Formålet er å bevare et område som

- a. representerer bestemte typer natur i form av gammel granskog og edellauvskog på høyere boniteter, med forekomster av grove trær, gamle trær og dødved.
- b. inneholder truet, sjelden eller sårbar natur som lågurtgranskog, høgstaudegranskog, kalk- og lågurtfuruskog og rike og friske edellauvskogtyper, samt sjeldne og trua arter innen flere organismegrupper som karplanter, sopp, lav og fugl.

Skogtyper

Det meste av skogen er granskog på høyere boniteter, der fattigere vegetasjonstyper av blåbær og bærlyng dominerer, men en del er på rikere vegetasjonstyper av svak lågurt og lågurt, samt høgstaude- og storbregneskog.

Større deler av området har biologisk gammel granskog, iblandet eldre furuskog, rik blandingsskog og rik lågurtgranskog med gamle trær av gran og edelløvtrær. Særlig i Almedalen er det forekomster av sistnevnte. På den beste boniteten står det enkelttrær av gran som er svært høyreiste og rundt 80 cm i diameter. Det er også spredt med gammel osp. Innenfor området er det eldre skog i sammenbrudd og med mye liggende og stående dødved. Kontinuiteten i død ved er likevel generelt lav i området.

Innenfor området er det forekomster av yngre og eldre produksjonsskog av gran.

Kartleggingsresultat - verneverdier

Området er kartlagt etter ny metodikk for skogvernkartlegging og verneindeksen for Slettebergskarvene ga de fire delområdene en score på:

- Slettebergskarvene: **4,0**, samt regionalt viktig skogområde (**) etter gammel metodikk (461 dekar)
- Slettebergskravene, utvidelse 1: **4,08** (63 dekar)
- Slettebergskarvene, utvidelse 2: **3,0** (343 dekar)
- Slettebergskarvene, utvidelse 3: **3,50** (14 dekar)

Alle delområdene skårer høyest på naturgitt mangfold, bortsett fra området Slettebergskarvene som skårer like høyt på naturgitt mangfold som på naturskognærhet.

Det er kartlagt forekomster av naturtypene kalk- og lågurtfuruskog (VU), lågurtedellauvskog (VU) og høgstaudegranskog (NT).

Store deler av området er også kartlagt etter Miljødirektoratets instruks (NiN) og er det funn av naturtypene; Sørlig nedbørsmyr (NT), gammel granskog med liggende død ved, gammel granskog med stående død ved, gammel granskog med gamle trær, høgstaudegranskog (NT), frisk lågurtedellauvskog (NT) og gammel lågurtgranskog. Alle naturtypene med skog har sentral økosystemfunksjon.

Det er registrert flere rødlistearter innenfor området, de fleste er knyttet til død ved og gamle trær. Det forventes at det kan finnes flere rødlista arter knyttet til bl.a. gammel osp, gamle edelløvtrær, jordboende sopp på rik mark og til dødved av ulik kvalitet spredt i området. Det er også observert lungenever på eldre lauvtrær i området.

Tabellen viser oversikt over rødlista arter innenfor verneforslaget.

Kategori	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Artsgruppe
Nær truet (NT)	<i>Alectoria sarmentosa</i>	gubbeskjegg	Lav
Nær truet (NT)	<i>Bryoria nadvornikiana</i>	sprikeskjegg	Lav
Nær truet (NT)	<i>Biatoridium monasteri</i>	klosterlav	Lav
Nær truet (NT)	<i>Sclerophpra pallida</i>	bleikdoggnål	Lav
Nær truet (NT)	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	svartsonekjuke	Sopper
Nær truet (NT)	<i>Phlebia centrifuga</i>	rynkeskinn	Sopper
Nær truet (NT)	<i>Buxbaumia viridis</i>	grønnsko	Moser
Sårbar (VU)	<i>Neckera pennata</i>	svøpfellmose	Moser
Kritisk truet (EN)	<i>Ulmus glabra</i>	alm	Karplanter
Kritisk truet (EN)	<i>Fraxinus excelsior</i>	ask	Karplanter
Nær truet (NT)	<i>Picoides tridactylus</i>	tretåspett	Fugl
Sårbar (VU)	<i>Poecile montanus</i>	granmeis	Fugl

Andre kjente arter med forvaltningsinteresse innenfor området er dvergspett. Det er også innenfor området kartlagt to territorier for jerpe og leveområde for storfugl.

Samlet vurderes området til å være et **regionalt viktig skogområde ****, og området oppfyller mangler i skogvernet knyttet til:

- sørboreal vegetasjonssone
- noe areal i lavereliggende områder
- overvekt av middels og høye boniteter
- dødvedrike områder, både liggende og stående dødved
- forekomster av rike vegetasjonstyper og rik edellauvskog
- gammel barskog med innslag av rik barskog; lågurtgranskog og kalk- lågurtfuruskog
- biologisk gammel granskog
- forekomster av rødlista naturtyper og arter

Inngrepsstatus og andre interesser:

Det går enkelte traktorveier og stier inn i området. Statsforvalteren er ikke kjent med at det er andre innretninger eller tekniske inngrep innenfor området. Av andre interesser anser Statsforvalteren friluftsliv og jakt som de mest aktuelle, foruten skogbruk.

Sammendrag av høringsuttalelsene:

Verneplanen for området ble sendt på høring til:

Grunneiere, Larvik kommune, Vestfold fylkeskommune, Viken Skog, Fritzøe Skoger AS, REE Mining AS, Larvik og Omegn Turistforening, Naturvernforbundet i Larvik, Larvik Botaniske Forening, Larvik og Omegns Jeger- og Fiskerforening, Forum for Natur og Friluftsliv i Vestfold, Naturvernforbundet i Vestfold, Norges jeger og fiskerforbund avd. Vestfold, Birdlife Norge avdeling Vestfold, Vestfold og Telemark orienteringskrets, Norges vassdrags- og energidirektorat region sør, Skagerak energi AS, Skagerak kraft AS avd Larvik, Vestfold bonde- og småbrukarlag, Norges bondelag avd. Vestfold bondelag, Vestfold sau og geit, AVINOR AS, BANE NOR SF, DEN NORSKE TURISTFORENING,

DIREKTORATET FOR MINERALFORVALTNING, FORSVARSBYGG, FRILUFTSRÅDENES LANDSFORBUND, KS- kommunesektorens organisasjon, Landbruksdirektoratet, Luftfartstilsynet, Natur og Ungdom, Naturvernforbundet, NHO Reiseliv, Norges Bondelag, Norges Geologiske Undersøkelse, Norges Handikapforbund, Institutt for biovitenskap, Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, Norges Jeger- og fiskerforening, Norges Luftsportsforbund, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Norges Miljøvernforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat, Norsk Biologforening, Norsk Bonde- og småbrukarlag, Norsk Botanisk Forening, Norsk Friluftsliv, Norsk institutt for bioøkonomi, Norsk institutt for naturforskning, Norsk organisasjon for terrengsykling, Norsk Orkideforening, Birdlife Norge, Norsk Sau og Geit, Norsk Zoologisk forening, Norskog, VY Norge AS, NTNU, fakultetet for naturvitenskap og Teknologi, NTNU, Ringve botaniske have, NTNU, Vitenskapsmuseet, SABIMA, Statens kartverk, Statkraft SF, Statnett SF, Språkrådet, Vegdirektoratet, WWF-Norge, Universitets naturhistoriske museer og botanisk hage, Lede AS og DNT Vestfold.

Det har kommet inn fem høringsuttalelser til verneforslaget, foruten uttalelse fra en av grunneierne. Vi har også tatt med uttalelser til oppstartsmeldingen når vedkommende instans kun har kommet med uttalelse til den og ikke høringen (Forsvarsbygg, Landbruksdirektoratet, Statnett og Statkraft).

DNT Vestfold (brev datert 22.4.2022) uttaler følgende til oppstartsmeldingen:

«Kan dere legge inn vestfold@dnt.no i adresselista under regionale etater, lag og foreninger?»

Forsvarsbygg (brev datert 29.4.2022) uttaler følgende til oppstartsmeldingen:

«Vi viser til varsel om oppstart av verneprosess i 8 områder i Larvik, Sandefjord og Holmestrand kommuner.

- *Skjøråsane og Kulerødvannet i Sandefjord*
- *Jordstøyp naturreservat, utvidelse, Korpen og Sagkollen naturreservat, utvidelse, Blåbæråsen og Slettebergskarvene i Larvik kommune*
- *Tryterudelva og Hvittingen Holmestrand*

Forsvarsbygg gir høringssvar i denne type saker med det utgangspunkt å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser.

Vi ser ingen konflikter med de foreslåtte områdene. Vi ber imidlertid om at det generelle unntaket for militær operativ virksomhet og unntaket for avgang og landing med Forsvarets luftfartøy inntas i forskriftstekstene for alle områder.

Vi har ingen ytterligere merknader til verneforslaget.»

Språkrådet (brev datert 4.5.2022) uttaler følgende til oppstartsmeldingen:

*«**Slettebergskarvene, Larvik kommune** Ingen merknader. Slettebergskarvene er einaste godkjente skrivemåte for naturnamnet i SSR. Ut fra kartet ligg Slettebergskarvene i utkanten av verneområdet, men vi kan ikkje sjå at det er andre namn i området som vil vere meir dekkande».*

Landbruksdirektoratet (brev datert 18.5.2022) uttaler følgende til oppstartsmeldingen:

«Som høringsinstans for forslag til opprettelse av nye naturreservat, ønsker vi å gi noen generelle innspill til verneprosessen.

Grundige områdebeskrivelser Av høringsdokumentene må det tydelig framkomme om og i tilfelle hvordan det aktuelle området nyttes i landbrukssammenheng. Dersom det er landbrukshensyn i

området som ikke ivaretas i utkast til forskrift, ber vi om at det begrunnes i høringsdokumentene.

Typiske landbruksinteresser kan være (listen er ikke uttømmende):

o Skogsbilvei som er nødvendig for skogbruk på bakenforliggende arealer

o Traktorvei i forbindelse med jordbruk

o Støl/seterområde

o Beite

o Reindrift

Utforming av verneforskrift Dersom det går veier/ferdselsårer gjennom verneområdet, må Statsforvalteren vurdere om det kan gis bestemmelser om merking, rydding og vedlikehold av disse. Det bør legges til rette for drift og vedlikehold av eventuelle støl-/seterområder og åpnes for andre tekniske tiltak som bidrar til en landbruksmessig utnyttelse av området. Dersom slike tiltak ikke er ønskelig innenfor verneområdet, må det gis en faglig begrunnelse for dette i høringsdokumentene. Beitebruk vil være aktuelt i mange områder som foreslås vernet som naturreservat. Det bør derfor vurderes om forskriften kan åpne for dette. Hvis ikke, må det redegjøres for hvorfor i høringsdokumentene. Dersom det åpnes for beiting i området bør det også utarbeides bestemmelser for utsetting av saltsteiner og oppføring/vedlikehold av gjerder og sanketrøer. For alle tiltakene over må det vurderes om det kan gis bestemmelser om motorferdsel i forbindelse med tiltakene. Det bør gis generelt unntak fra ferdselsbestemmelsene i forbindelse med uttransportering av syke og skadde bufe.

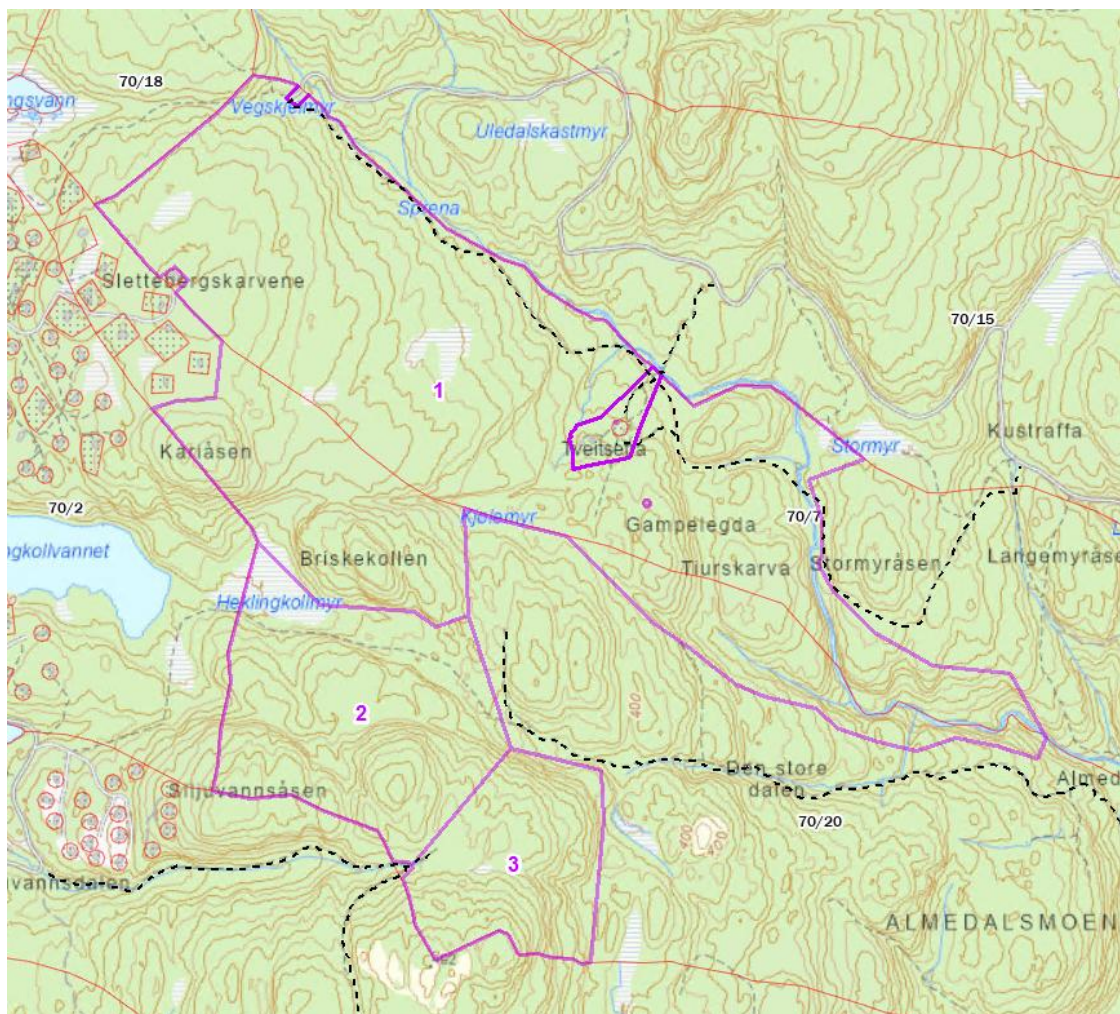
Vi forutsetter at Statsforvalterens landbruks- og reindriftsfaglig kompetanse involveres i utforming av forskrift og verneplan. Det vil også være nyttig å involvere den lokale landbruksforvaltningen i arbeidet.»

Grunneiere Vivien og Erling Sønnerby uttaler generelt til avveining av saken den 25.6.2024:

«Det vises til Statsforvalterens brev datert 21.06.2024, ref. 2021/9265.

Vi registrerer at Statsforvalteren ikke entydig klarer å konkludere rundt vårt tilbud om utredning av frivillig vern av deler av området Slettebergskarvene.

Vårt tilbud om frivillig vern kom i to runder og i tre alternativer, kartet under viser dette.

Område for utredning frivillig vern Slettebergskarvene

Vi spilte først inn den delen av eiendommen vår som ligger innenfor område 1 i kartet over, det er areal i bekkedal sør for Tiurskarva og areal i området Kariåsen - Briskekollen. Deretter spilte vi inn område 2 og 3 på Siljuvannsåsen og Heklingkollen. Vi er klar over at vårt tilbud kom inn på et tidspunkt som gjør at det for vår del av området ville bli foretatt avveining mellom vernefaglige og skogfaglige interesser, og vi ser at dette har blitt gjennomført.

Vi registrerer at de naturfaglige kvalitetene varierer på eiendommen, og vi ser at det ikke er funnet nevneverdige vernefaglige kvaliteter knyttet til den sørøstligste delen av tilbudsområdet (område 3 i kartet over). Vi er kjent med at skogen i denne delen av tilbudsområdet er gjennomgående noe yngre og med noe lavere bonitet enn øvrig del av tilbudsområdet på vår eiendom. Likevel mener vi at enkelte elementer også ved dette delområdet bør være av interesse reint naturfaglig, og det dreier seg om de bratteste delene i nord og øst av delområde 3 i kartet. Her er det rikere, mer lauvskog og til dels rasmark med en del løsmasser som gir grunnlag for naturfaglige kvaliteter på sikt.

Vi er litt overrasket over at landbruksavdelingen så entydig vurderer mye av området som skogfaglig viktig. Etter å ha vurdert skogsdrift i dette området sammen med skogbruksledere i Viken Skog slår det oss at det er skogbrukslederne som syns at utredning for frivillig vern kan være interessant. I den sammenheng er det særlig noen punkter som etter vår mening er lite vektlagt i den skogfaglige vurderingen:

- Lang driftsvei innerst på eiendommen: Vår eiendom har ikke avtalefestet adgang til driftsvei ut via

Siljuvannsdalen mot vest, verken over naboeiendom eller ut på bilvegnett tilhørende Fritzøe skoger.

- *Tungt terreng: terrenget er tungdrevet med bratte skrenter, trange søk og til dels svært vått i myrer og fuktdrag.*

- *Åpenbare interessemotsetninger mellom skogsdrift og friluftsliv: Innerste/vestligste del av vår skogeiendom ligger tett inn mot et stort hytteområde og dermed er området av betydelig interesse for friluftsliv. Dette gjør at det raskt vil kunne bli interessekonflikter mellom skogbruk og friluftsliv, og særlig fordi skogsdrift vil måtte skje også i fuktige områder.*

Ut fra dette mener vi at det bør være av interesse å se på om hele tilbudsområdet fortsatt kan vurderes for frivillig vern, også det som i dag ikke inneholder de store naturfaglige kvalitetene pga. alder og bonitet.

Vi mener uansett at hele vurderingsområdet fra Statsforvalteren kvalifiserer for vern og at verneinteresser i et område som dette bør telle tyngre enn skogfaglige hensyn».

Direktoratet for mineralforvaltning uttaler følgende den 5.12.2024:

«Uttalelse fra DMF til Slettebergskarvene naturreservat

DMF ga uttalelse uten merknad til melding om oppstart av verneplanprosess for området 19. mai 2022. Det har ikke kommet til nye registreringer av mineralske ressurser eller bergrettigheter i området siden vår uttalelse. DMF har derfor ikke merknader til høringen av forslag til Slettebergskarvene naturreservat».

Statnett SF uttaler følgende til høringen den 14.10.2024:

«Planlagt skogvern ved Granasnekollen og Slettebergskarvene berører ikke Statnett sine anlegg eller planer. Statnett har ingen bemerkninger til skogvern i disse områdene».

Lede AS uttaler følgende til høringen den 21.10.2024 om Slettebergskarvene:

«1. Om høringen

Bakgrunnen for forslaget er tilbud om frivillig vern av skog fra tre private grunneiere.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark («SFVT») ønsker med høringen å få frem opplysninger om interesser som kan bli påvirket av det planlagte verneforslaget.

Norges vassdrags- og energidirektorat («NVE»), har i brev av 27.05.2022 uttalt følgende:

"Det er spesielt viktig at Lede AS uttaler seg om aktuelle planer. NVE ber nettselskapet å uttale seg selv i tilfeller uten konflikt." (Slettebergskarvene)

.....

4.2. Slettebergskarvene naturreservat, Larvik kommune

Selv om Lede ikke har eksisterende nettanlegg innenfor det foreslåtte verneområdet – Slettebergskarvene naturreservat i Larvik kommune, bes det om at standardbestemmelser for nettanlegg inkluderes i verneforskriften. Dette på grunn av at det finnes eksisterende nettanlegg i umiddelbar nærhet til verneområdet, og det må sikres mulighet for å gjennomføre drift og vedlikehold, inkludert sikringshugst med tilhørende motorferdsel, på dette nettanlegget. Lede foreslår at følgende tilføyes:

§4. Generelle unntak fra vernebestemmelsene

- *drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg*
- *oppgradering og fornying av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linetversnittet, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.*

§6. Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

• nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten

§7. Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

• oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4
• nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftledning»

BaneNor SF uttaler følgende til høringen den 23.10.2024:

«Vi viser til varsel om opprettelse av Slettebergskarvene naturreservat, datert 9.10.2024. Området berører ikke jernbanens interesser og vi har derfor ingen merknader».

NVE uttaler følgende til høringen den 18.11.2024:

«Vi viser til deres henvendelse av 09.10.2024. Høringsfristen er satt til 09.12.2024, og uttalelsen er dermed innen fristen.

Bakgrunn for tiltaket

Høringen gjelder forslag til opprettelse av naturreservatene Granasnekollen og Slettebergskarvene i Larvik kommune. Tiltaket er et ledd i det nasjonale arbeidet med frivillig vern av skog.

NVEs kommentarer til uttalelser fra nettselskapene

NVE ga en uttalelse til melding om verneprosessen den 11.01.2024, der vi ba områdekonsesjonærene og nettselskapene uttale seg. Vi har mottatt kopi av uttalelsene fra Lede AS og Statnett, og merker oss følgende:

- Statnett har ingen merknader til verneplanene
- Lede har anlegg nær verneområdet foreslått for Granasnekollen, men det er ingen planer om å etablere nytt anlegg eller regionalnett innenfor/nær det foreslåtte verneområdet

- Lede har lav- og høyspenningsanlegg ved Slettebergskarvene som må hensyntas i planleggingen og utførelsen av naturreservatet

NVE ber om at Lede sine forslag til bestemmelser legges til i vernebestemmelsene for Slettebergskarvene, slik at det sikres tilgang for å utføre nødvendig drift og vedlikehold på eksisterende anlegg. Vi legger til grunn at det ikke skal etableres nye ferdselsårer for motorisert kjøretøy, og at Lede bruker eksisterende stinett til nødvendig vedlikehold.

NVEs veiledning til tiltaket

NVE bemerker at det ikke er nevnt noe i verneplanen om hvordan vassdrag innenfor naturreservatet er tenkt ivaretatt. Dersom det er behov for å gjøre noen tiltak i bekk eller elv i forhold til økologisk tilstand, arter med verneinteresse o.l. så må dette med i bestemmelsene til verneplanene. Ved vesentlige endringer i verneplanen ber vi om å få oversendt saken for ny uttalelse.

Det er flere myrområder og elver i umiddelbar nærhet til avgrensningen for verneplanen for Slettebergskarvene. NVE ber om at det gjøres en vurdering for å utvide verneplanen for å ta med disse områdene:

- Stormyr

- Elven Sprena i strekket mellom Vegskjelmyr og Almedalen

NVE gjør oppmerksom på at deler av foreslått vernegrense for Slettebergskarvene i vest ligger innenfor verneplanen for [Dalelva](#), som er vernet som sidevassdrag til Numedalslågen. [De rikspolitiske retningslinjene](#) for vernede vassdrag kan være til hjelp når man skal vurdere tiltak i området. Evt.

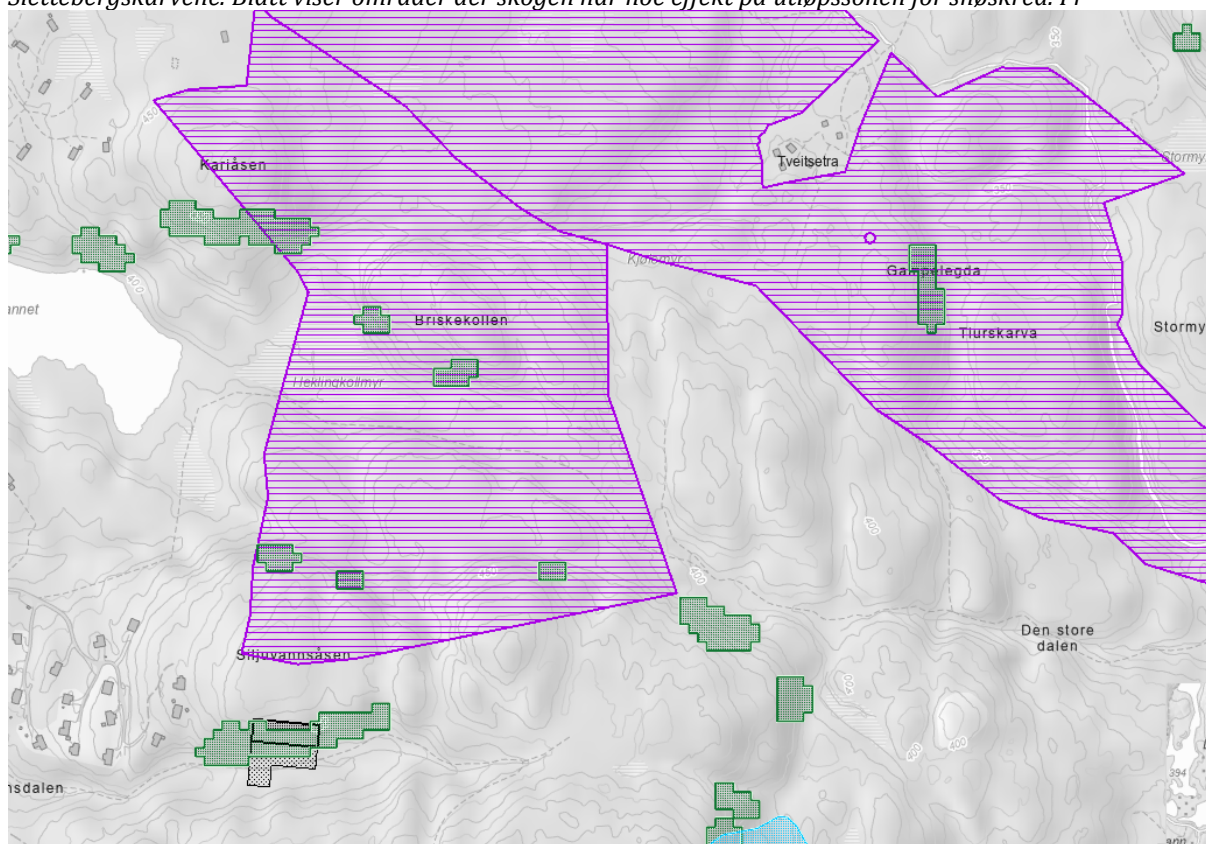
tiltak må ikke komme i konflikt med vernegrunnlaget. Regler for vernede vassdrag er gitt i vannressursloven kapittel 5.

Vernet skog – betydning for skredfare

I forhold til skog som vern mot snøskred ser vi at det er noen små områder der skogen har betydning for snøskredfare. Kartinformasjonen som oppsummert nedenfor er tilgjengelig på [NVE Aktsomhetskart snøskred](#) og [NVE Atlas](#).

Figur 1. Kartet viser skog med betydning for snøskredfare innenfor foreslått verneområde for Slettebergskarvene. Lilla markerer foreslått avgrensning for verneplanen, grønn er skogområder, og rødt er utløpsområder for snøskred før skogeffekt.

Figur 2. Kartet viser skog med betydning for snøskredfare innenfor foreslått verneområde for Slettebergskarvene. Blått viser områder der skogen har noe effekt på utløpssonen for snøskred. Fr

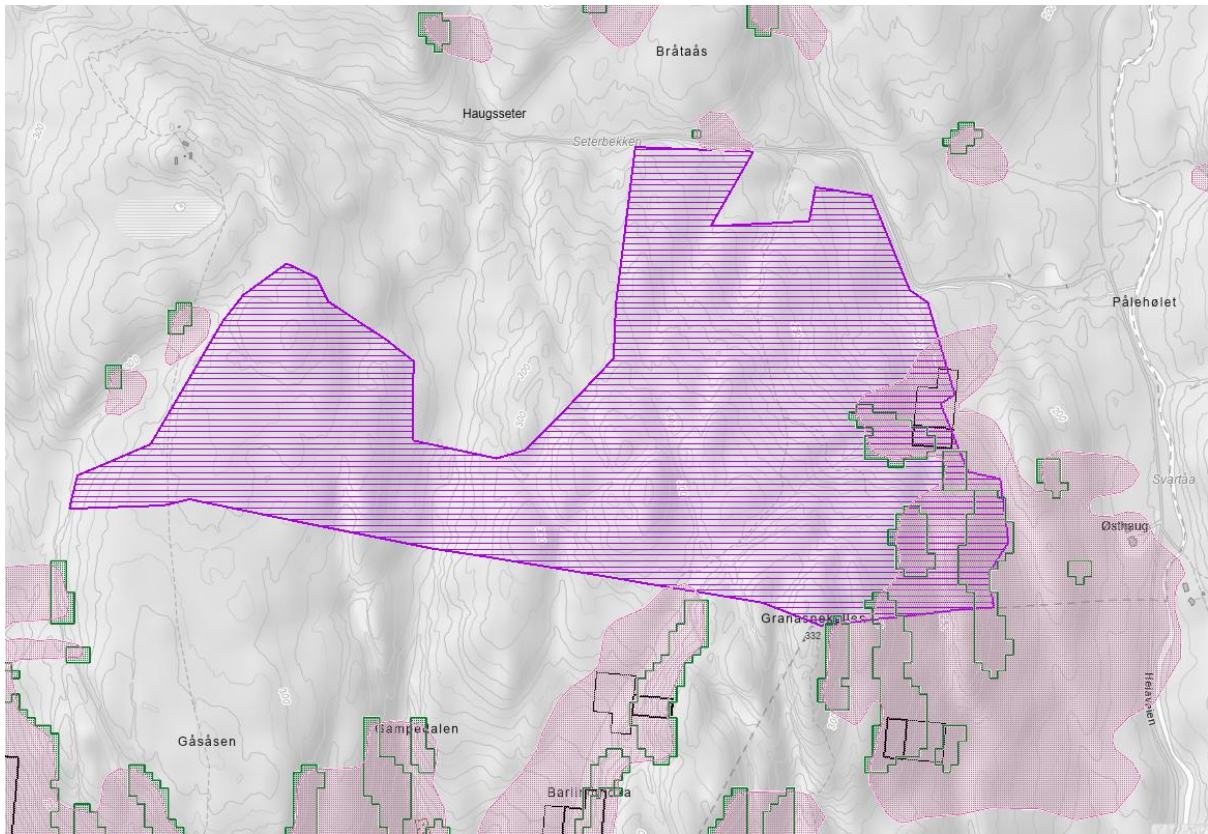

avær av blått betyr at skogen har total effekt på snøskredfaren.

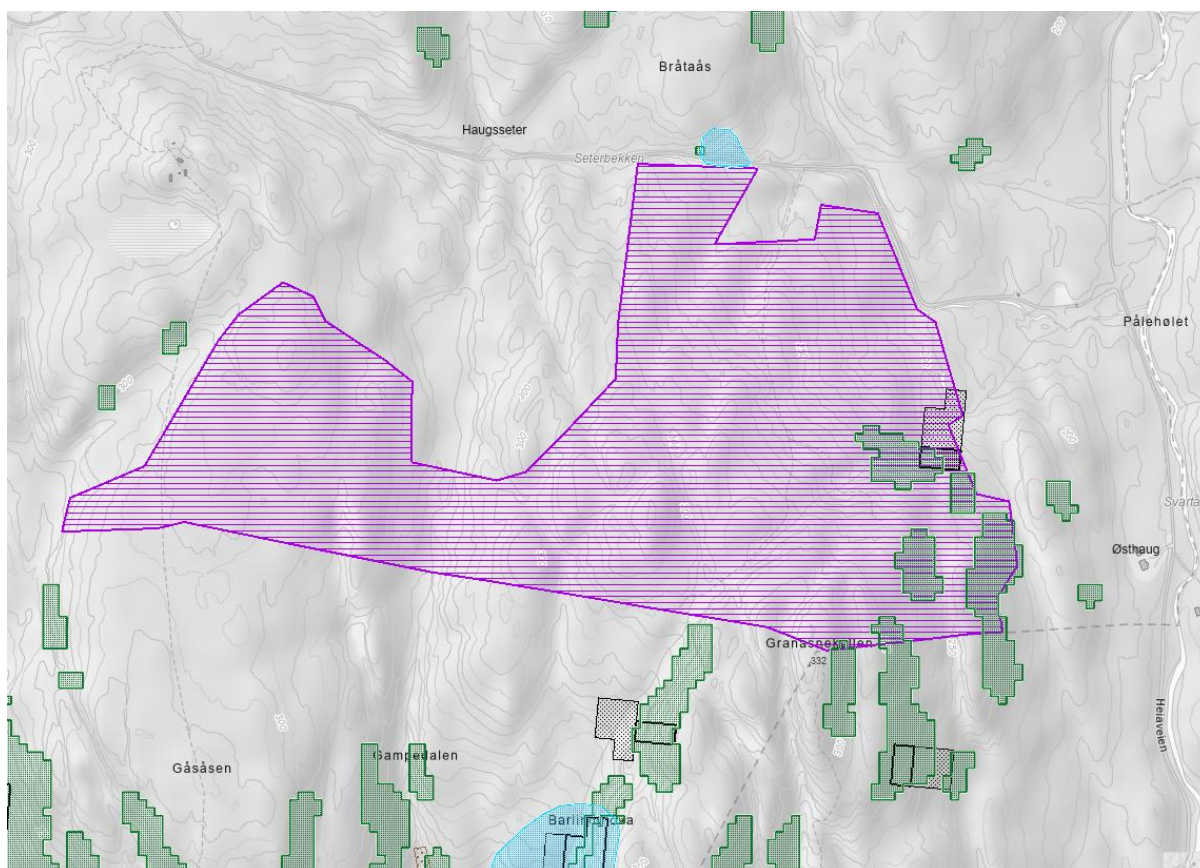
Forskjellen mellom figur 1 og 2 viser skogeffekten, eller skogen betydning for snøskredfaren innenfor verneområdet Slettebergskarvene. Vi ser at det i nord er et område ved Gampelegda der skogen har betydning for utløpsområdet for snøskred. I den sørlige delen av verneplanen er det flere mindre områder der skogen har påvirkning på utløpsområder for snøskred. I praksis er det ingen snøskredfare innenfor verneområdet dersom skogen får stå.

I Slettebergskarvene er snøskred relevant særlig for friluftsliv, da det er mange hytter i området og området er brukt til rekreasjon. Det er ingen bebyggelse innenfor aktsomhetsområder for snøskred registrert i området.

Forskjellen mellom figur 3 og 4 viser skogeffekten, eller skogen betydning for snøskredfare innenfor verneområdet Granasnekollen. I figur 3 ser vi at skogen har noe effekt på utløp av snøskred på Bråtaås og Barlingdlova (blå felt), og at utløpsområdet er helt borte øst i området. Dette betyr i praksis at det ikke er noen snøskredfare øst på Granasnekollen hvis skogen får stå. Dette er særlig viktig å merke seg i forhold til bebyggelsen på Østhaug.

Figur 3. Skogområder med betydning for snøskredfare for foreslått verneområde for Granasnekollen. Sort markerer aktsomhetsområde for steinsprang.

Figur 4. Skogområder med betydning for snøskredfare for foreslått verneområde for Granasnekollen. Blått viser områder der skogen har noe effekt på utløpssonen for snøskred. Fravær av blått betyr at skogen har total effekt på snøskredfaren. Det er ikke modellert skogeffekt for steinsprang.

NVEs generelle veiledning

Vannressursloven har flere alminnelige regler om vassdrag, gitt i vannressursloven kapittel 2. NVE viser spesielt til aktsomhetsplikten i § 5 som pålegger at eventuelle tiltak som kan påvirke vassdragene skal planlegges og gjennomføres slik at de er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser.

Vi minner om at tiltaket må avklares i forhold til andre relevante lovverk, for eksempel plan- og bygningsloven og lakse- og innlandsfiskloven. Hvis det er behov for å fjerne kantvegetasjon må man søke Statsforvalteren om dispensasjon fra vannressursloven § 11».

Torgeir W. Skancke uttaler følgende til høringen den 27.11.2024:

«Undertegnede har god kunnskap om naturmangfoldet i det foreslåtte Slettebergskarvene naturreservat, og ønsker å komme med en uttalelse til de foreslåtte avgrensningene av reservatet. Jeg har ikke kjennskap/ kommentarer til Granasnekollen.

1) Generelt: Jeg opplever at beskrivelsen av lokaliteten, slik den framkommer i høringsdokumentet på sidene 10-11, (vegetasjon, skogstruktur, påvirkning og verneinteresser) er god, og fanger opp de fleste av naturkvalitetene.

Store deler av lokaliteten framstår som urørt av bestandsskogbruk, og er sjeldent intakt. Her er stor og !dels grov naturgranskog. Her er høyt innslag av gammel osp – noen svært gamle. Det er også innslag av trær med mye gubbeskjegg. Her er også mye død ved – inkl nyere, stående død ved (trolig massivt barkebilleangrep eBer tørkesommeren 2018.)

2) Arealkrevende arter: Det som ikke i like stor grad framkommer i høringsdokumentet, er at lokaliteten er viktig leveområde for minst tre sårbare arealkrevende arter. Den nordre delen av det foreslåtte området, som har størst naturskogspreget, har størst kvalitet for naturmangfoldet generelt.

Men fordi selve «kjerneområdet» er nokså lite, strekker de arealkrevendes leveområder seg også inn i tilstøtende skog – inkl gammel kulturskog som beskrevet i høringsdokumentet – og som er gjenstand for diskusjon mellom landbruks- og miljøavdelingen.

For alle arealkrevende arter sier størrelsen på leveområdet noe om hva som skaper tilstrekkelig næringstilgang. Ikke minst vinterstid. For å sikre artens langsiktige overlevelse, er det dermed helt nødvendig å ikke skape biologiske «øyer» i landskapet.

Dette er en helt reell trussel mot de tre artene som nevnes nedenfor, og som etter min helt klart er rammet av lokal/ regional bestandsnedgang, bl.a som følge av bestandsskogbruket og andre menneskeskapte endringer.

Jeg vil beskrive dette mer i detalj:

2 a) Dvergspett

Arten er observert jevnlig gjennom barmarksesongen 2024, både innenfor «kjerneområdet» i nord, og i utvidelsesområdet i sør, bl.a vest og sør for Heklingkollmyr.

Dvergspett er pr i dag ikke rødlistet, men må likevel kunne betegnes som en «signalart» som har sterk tilknytning til gammel og døende skog, særlig løvskog, men også barskog. Den er avhengig av tilstrekkelig mengde død ved innenfor leveområdet.

Ved å innlemme «utvidelsesområdet» i sør, vil arten ha større sannsynlighet for overlevelse, yngling og spredning i og utover området.

2 b) Jerpe

Denne arealkrevende arten er heller ikke rødlistet (pr 2021), men er uten tvil rammet av betydelig bestandsnedgang regionalt. I Larvik kommune finnes den nå bare fra Kvelde-traktene og nordover, og for det meste spredt og uregelmessig.

Dette støttes av Artsdatabankens ekspertkomite for fugler, som ikke har funnet grunn til å rødliste arten (pr 2021), men viser til manglende kunnskap, ikke minst utover siste tre generasjoner:

«Data fra jaktuttak indikerer imidlertid at høstbestanden av jerpe var **betydelig høyere på 1970-tallet enn den var i perioden 2000-2007** (Gregersen & Gregersen 2009), og det er derfor behov for data på endringer i hekkebestanden for å kunne vurdere om dette er en indikasjon på en langsiktig bestandsnedgang. I Sverige ble bestanden estimert til 240 000 individer i 2012 (Ottosson et al. 2012) og i Finland 1,1-1,3 millioner individer i 2011 (Väisänen et al. 2011).

I Sverige har man vurdert at bestanden er redusert med ca. 25 % de siste 12 år (SLU Artsdatabanken 2020), men Green et al. (2020) viser ingen signifikant endring over tid. I

Finland har bestanden vært relativt stabil over en lengre tidsperiode, men med en tydelig nedgang siden ca. 2013 (30-50 % de siste tre generasjoner, Väisänen et al. 2018; Hyvärinen et al. 2019).» (Mine uthevninger.)

Jerpa er sterkt knyttet til fuktskog og mindre bekkedaler, og lever i klart avgrensede, nokså små territorier. En optimal jerpebiotop består gjerne av gammel, flersjiktet granskog langs en bekk, der det er innslag av gråor, bjørk, selje og andre løvtreslag.

Det store problemet for jerpe er at slike biotoper er sterkt utsatt for hogst. Dette er ofte de mest produktive arealene, som blir avvirket i relativt hyppige omløp. Når man først har en biotop der skogen har utviklet riktig alder og sjiktning, varer det ofte ikke lenge før tømmeret blir tatt ut.

Det er sannsynlig at fuglene da både mister viktig næringsgrunnlag, samt at de blir mer eksponert for predatorer som hønsehauk, rev og kråkefugler (reirpredasjon).

I det foreslåtte verneområdet er det særlig to lokaliteter jeg vurderer som gode jerpe-territorier, etter observasjoner gjennom 2024:

- 1) Bekkedal** like nordvest for Briskekollen, samt fuktskogen på og rundt Heklingkollmyr – med tilstøtende skog.
- 2) Bekkedalen** langs Sprena, mellom Tveitsetra i vest og Stormyr i øst, samt skogpartiene rundt dette området.

(Se kartutsnitt lenger ned i teksten.)

Og siden det trolig er minst to hekkende par jerpe i området, kan det bety at alle partier fuktskog/ bekkedaler i og rundt lokaliteten også kan være mulige revirer, enten som del av de to nevnte,

eller potensielle revirer/ leveområder for avkom fra disse. Dette avhenger igjen av at skogen får beholde sin kvalitet mht næringstilgang og som skjul fra predatorer.

For å sikre jerpebestanden i området, er det helt klart viktig at man innlemmer utvidelsesområdet i sør. I tillegg vil jeg foreslå to mindre grensejusteringer for det foreslåtte reservatet – som kan fungere som nødvendige buffersoner rundt de to viktigste biotopene. (Se mer om dette under pkt 3)

2 c) Tretåspett

Det foreslåtte reservatet er en god og sikker tretåspettlokalitet. Arten er sterkt tilknyttet gammel granskog med høyt innslag av død ved. Kosten kan bestå av opptil 90 prosent barkbiller, så hekkinger av tretåspett kan også være positivt for å redusere billeangrep generelt.

Det hekker minst et par i området, men for at ungfugler skal ha mulighet til å etablere seg, vil det være positivt med et utvidet reservat i sør. Dette består i større grad av gammel kulturskog, men tretåspetten kan også finne næring her – så lenge kulturskogen får lov til å bli gammel nok. Jeg mener dette også er en viktig grunn til å innlemme utvidelsesområdet (med noen justeringer, som nevnt for jerpe.)

2 d) Storfugl

Det foreslåtte reservatet er viktig leveområde for storfugl. Det er en klar sammenheng mellom gode storfuglbestander og skogstruktur og -alder. Det er liten tvil om at bestanden av både orrfugl- og storfugl har vært i betydelig tilbakegang over tid i regionen.

(Særlig for orrfugl, de siste 20-30 åra. Storfuglen begynte tilbakegangen tidligere.)

Storfugl har en klar preferanse for de gjenværende «øyene» av gammel naturskog. Dette ser man både i Vindfjell-traktene, fra Viddaseter og nordover, der man finner et av de største gjenværende områdene av gammel naturskog. Deler av dette har Fritzøe satt av som nøkkelbiotoper (ref Naturbase).

I tidligere tider var tiurleiker på 10-15 spillende fugl ansett som en stor leik. En middels leik på f.eks 4-6 fugl er det som i dag er ansett som en stor og solid leik. I Vestfold er det i dag kun ytterst få leiker av en slik størrelse. Det er oftest enkeltfugl (1-2) tiurer som sitter og spiller.

Storfugl står som livskraftig (LC) i rødlista. Men det kan etter min oppfatning ikke være tvil om at arten har betydelig tilbake de siste 80 åra, særlig i randområdene av utbredelsen. Etter krigen var det tiurleiker helt ut til kysten i Larvik. I dag er det bare spredte enkeltforekomster, og omtrent ikke fugl før man kommer til Kvelde-traktene. Men det er først når man kommer nord til Steinsholt at man finner noen få tiurleiker av noe størrelse (3, og i noen tilfeller 5-6 fugl.)

Det er viktig å legge til at Fritzøe skoger, som eier store omkringliggende områder, samt andre grunneiere, foretok store flatehogster fra 50-60-tallet og oppover. Dette består nå av tettere, ensaldrede skogbestand i hkl 2,3 og 4, samt en del i hkl 5 (ikke naturskog).

Det er svært viktig å bevare den gjestående naturskogen i traktene, slik at man ikke får for isolerte biologiske «øyer» for sårbare, arealkrevende arter. Og disse «øyene» bør helst ha en viss buffersone.

Det er flere viktige elementer som forsvinner når det flatehogges og plantes, og som er viktig for storfuglens overlevelse: En ting er blåbærlyng av høy kvalitet (proteinkilde og næringsplante for insekter som er viktig for skogsfuglkyllingene). Dessuten beitefuruer som skal sikre vinteroverlevelsen. Undertegnede har observert flere storfugler som beiter i gamle furuer på Tiurskarva øst i lokaliteten. Tilstøtende områder har færre slike furuer, grunnet tidligere flatehogster.

Det er klar sammenheng med arealet egnet biotop og bestandsstørrelsen. Det er godt kjent at tiurene er sterkt territoriehevdende i leikperioden, og at størrelsen på de omkringliggende områdene har betydning for antall tiurer på leiken.

Men også betydelige deler av året er fuglene sterkt stedbundne. Og det er en fordel at det ikke skjer storskala endringer i landskapet, slik som flatehogst. Også av hensyn til denne arten, vil det derfor også være en klar fordel å innlemme utvidelsesområdet.

2 e) Andre arealkrevende arter

Undertegnede har observert (i eller like utenfor det foreslåtte verneområdet):

Perleugle, spurveugle, duetrost og granmeis. Også flere av disse artene har behov for et skoglandskap som har gamle trær, samt er variert, godt sjiktet og naturpreget. De har også behov for arealer som er store nok til å sikre reproduksjonen.

*I tillegg har lokaliteten har klart potensial som biotop for **hønehawk**, som har mange av de samme biotopkravene som storfugl, jerpe og tretåspett. Jeg er ikke kjent med territoriestructuren for arten i denne delen av kommunen, men fordi arten gjerne etablerer flere reir innenfor territoriet, er Slettebergskarv-området en god mulig «refugie» for arten.*

*En annen potensiell art er **gråspett**, som også har en klar preferanse for naturskogsområder med innslag av eldre osp, slik som tilfellet er her.*

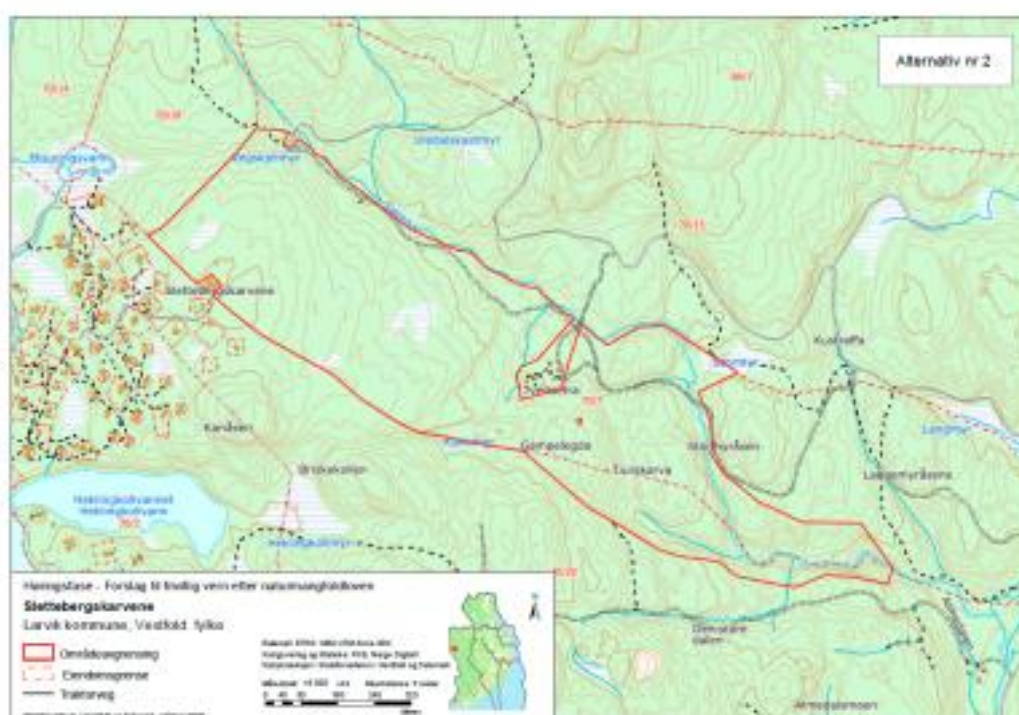
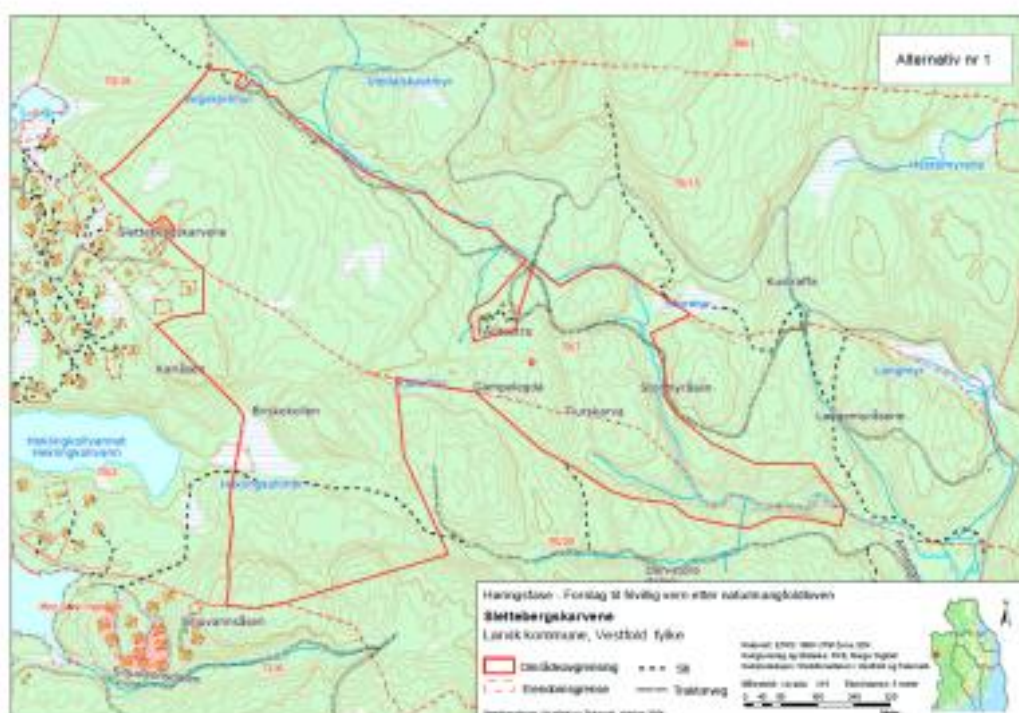
3) Ytre avgrensning – alternative reservatgrenser

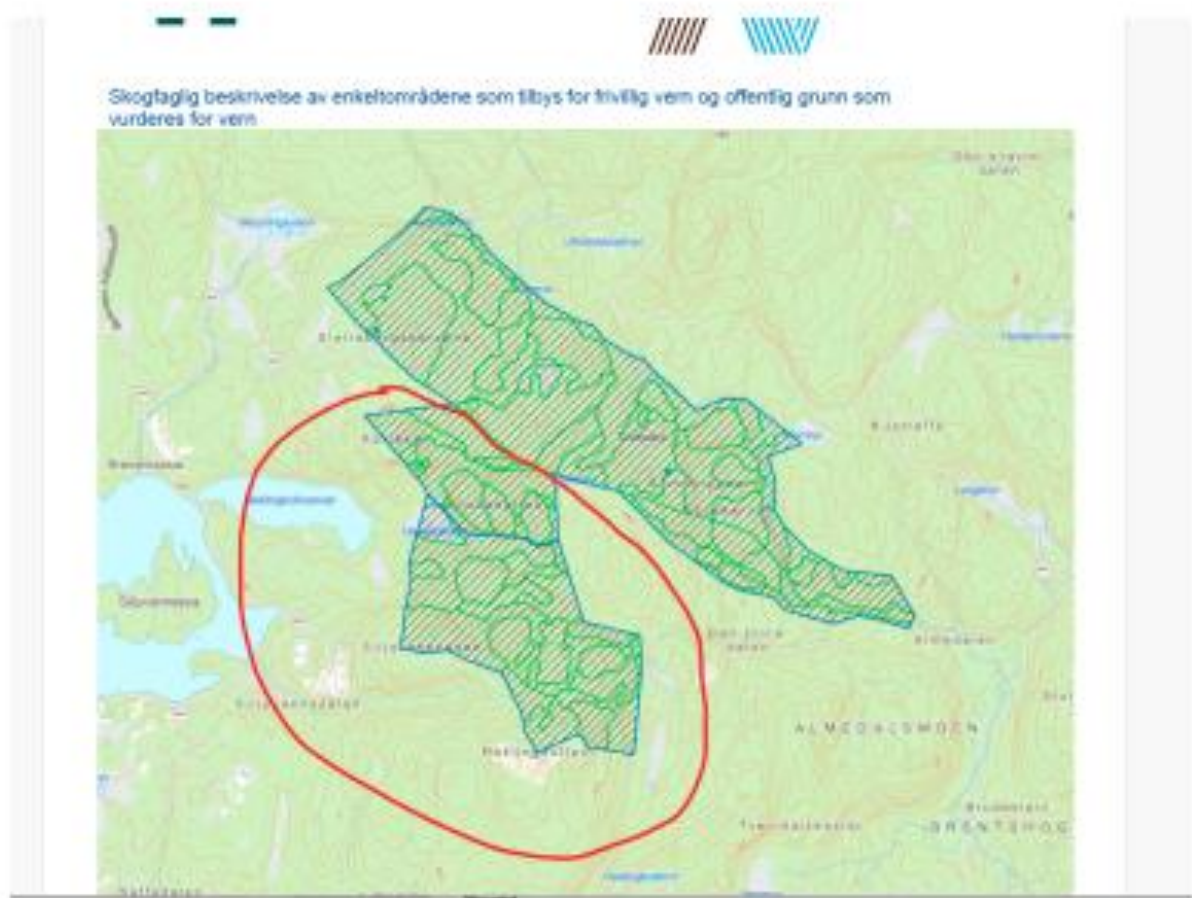
Slik jeg forstår det, omfattet det opprinnelige tilbudte arealet kun den nordre delen av lokaliteten, slik den er avgrenset i høringens saksdokumenter, «Vernekart 2».

Det er også tegnet inn to andre avgrensninger. Den ene er «Vernekart 1», der det er et areal som strekker seg noe lenger sør – ned til Siljuvannsåsen.

I tillegg er det et kart som viser en avgrensning enda lenger mot sørøst, mot toppen av Heklingkollen. Det framstår litt uklart for meg hvilke av de to mer «sørlige» avgrensningene det høres på.

(Jeg legger inn skjermdump av alle tre)

Alternativ 2 (den midterste skjermdumpen) kan vel sies å være en kjerneområde, og der en svært stor del av arealet består av gammel naturskog.

Alternativ 1 tar med noe mer skog, der deler av den er gammel kulturskog (partiet mellom Kariåsen og Briskekollen, og dessuten sør og øst for Heklingkollmyr.) Deler av dette arealet er imidlertid også gammel naturskog, bl.a den nordøstre lia av Briskekollen.

Det siste kartet, som strekker seg sør til Heklingkollen, innlemmer også noen partier med gammel naturskog lengst sør.

3 b) Restaureringsarealer/ buffersoner

Det er flere gode grunner til å utvide området mot sør. Den viktigste delen å innlemme er etter min mening den delen som strekker seg sør til Siljuvannsåsen, slik som i kart «Alternativ 1».

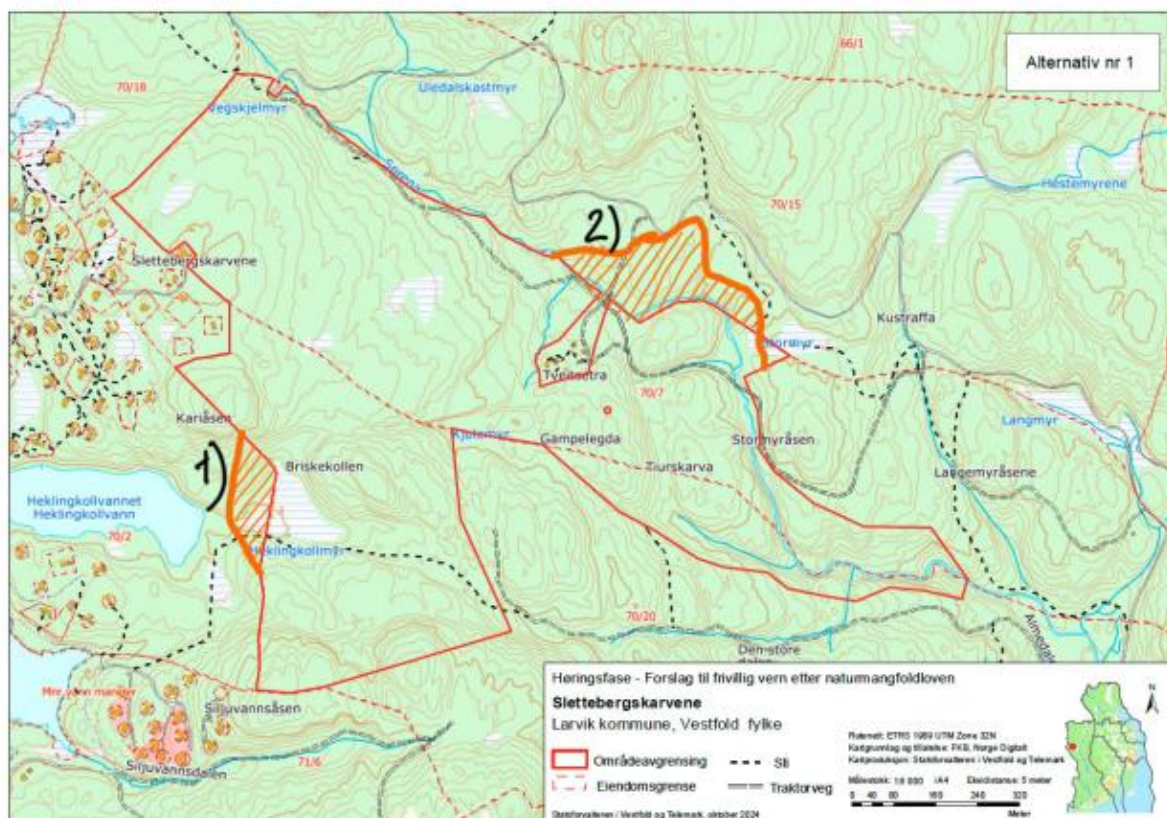
Hovedgrunnen til dette, er det jeg forklarer om de arealkrevende artenes behov for tilstrekkelige beiteområder og buccersoner for dagens leveområder, som bl.a jerpe og dvergspett, forklart tidligere i teksten.

For å sikre kjerneområdene for jerpe spesielt, mener jeg det er viktig å legge inn noen mindre buccersoner like vest for Heklingkollmyr og nord for elva Sprena, nordvest for Stormyr.

Nedenfor har jeg tegnet et forslag inn i kartalternativ 1.

Hvis ikke dette gjøres, kan skogen eksempelvis bli avvirket helt ned til Sprena fra naboeiendommen – noe som kan ødelegge en god og viktig jerpebiotop. Det samme mellom Kariåsen og Heklingkollmyr.

Begge disse arealene som jeg foreslår innlemmet i reservatet, består hovedsakelig av kulturskog, men inngår i viktige funksjonsområder for sårbare og arealkrevende arter, og da spesielt jerpe.

Det er krevende å vurdere en riktig buffersone gjennom produksjonsskog. Jeg mener 100 meters bredde bør være et utgangspunkt, litt avhengig av terrenget og de artene det gjelder. Faren for stormfelling øker selvsagt hvis man ikke tar hensyn til terrenget.

For buffersone 2) har jeg strukket grensen litt lenger mot nord, der det også står igjen noe gammel naturskog. (Se også bilder nedenfor).

Bildet over viser deler av jerpbiotop nord for Heklingkollmyr (synsvinkel sørover.) Både mot vest og øst står gammel produks jonsskog, som fungerer som del av jerpas revir og beskyttelse mot predatorer.)

Bildet over viser elva Sprena, tatt NV for Stormyr. Vest for elveløpet finner vi verneverdig gammel naturskog, mens det øst for elveløpet (utenfor reservatgrensen) står aldrende produksjonsskog, som vil kunne bli avvirket og dermed ødelegge biotop for jerpe og andre arter. Her bør det legges inn en buffersone med ca 100 meters bredde (litt avhengig av terrenget).

Bildet viser et parti gjenstående naturskog (fuktskog) med bl.a innslag av grov gråor utenfor bildekanten, som bør kunne innlemmes i reservatet. Dette ligger innenfor det jeg har kalt buffersone 2) i kartet lenger opp.

Optimalt sett bør man selvfølgelig også innlemme den kartavgrensningen som strekker seg lengst sør. Den vil kunne bedre den langsiktige overlevelsen av samtlige av de arealkrevende artene jeg nevner.

Dessuten kommer restaureringsaspektet inn her. FNs naturavtale er tydelig på at vi globalt sett bør restaurere 30 prosent av tidligere viktig natur som i dag er delvis ødelagt. Dette er et godt

argument for at f.eks. noe eldre produksjonsskog kan bli stående urørt, slik at skogen over en del tiår gradvis igjen tar tilbake mer av sitt naturskogspreg – som igjen vil være en fordel for den langsiktige overlevelsen for en rekke arter i området.

Svært store arealer rundt Slettebergskarvene er nå betydelig biologisk forringet som følge av tidligere flatehogster og planting. Jeg mener derfor at restaureringsaspektet bør veie vel så tungt som skogfaglige/ næringsmessige argumenter».

Lede AS uttaler følgende i tilleggssuttalelse til avgrensning rundt hytte på gnr./bnr. 70/3/1 den 28.5.2025:

«Dagens nettanlegg som føres til 3909-70/3/1 er forlagt som kabel i grunnen.

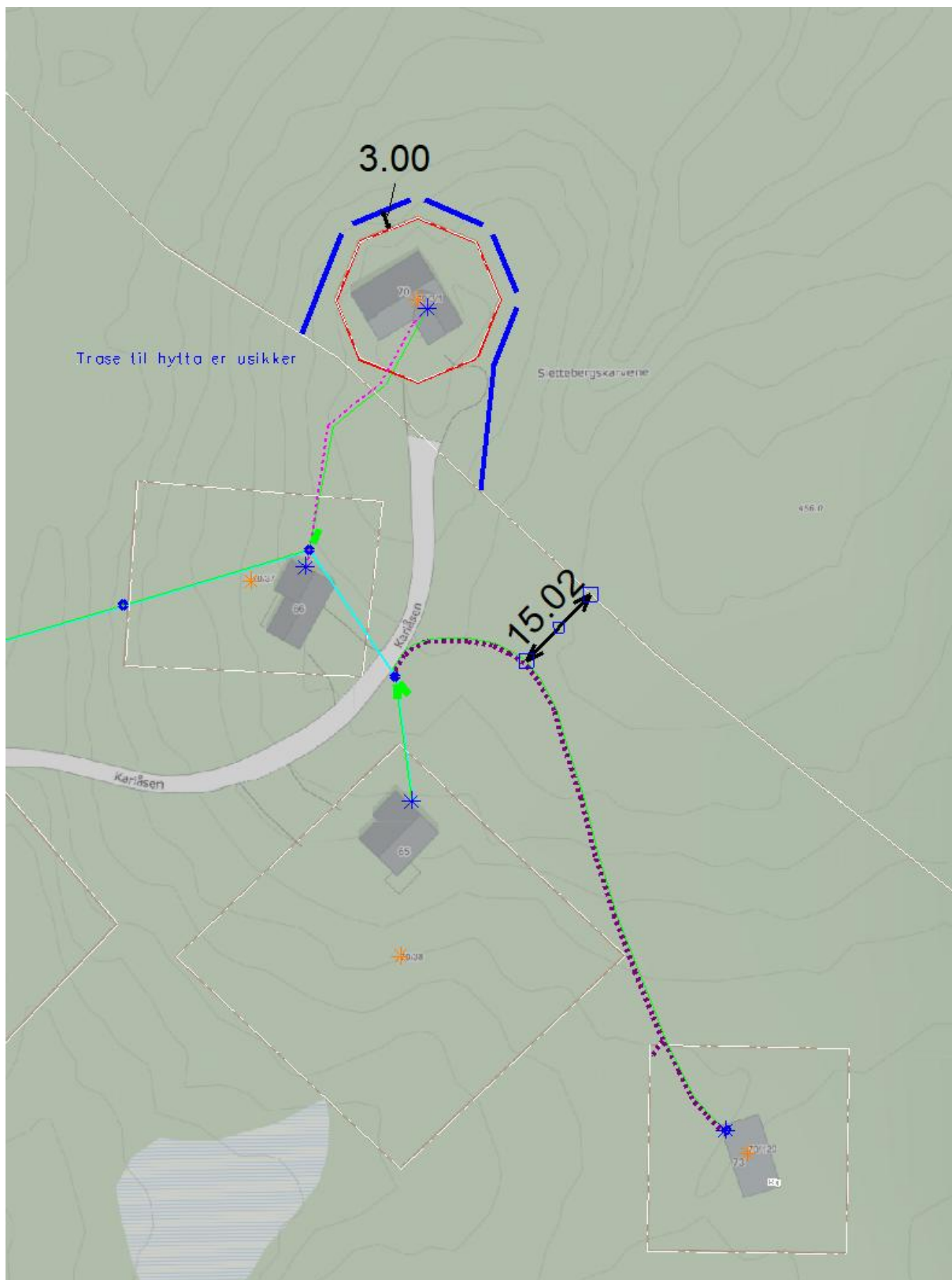
Hvor denne traseen ligger er i våre systemer merket med «trase til hytta er usikker». Kabelen ble forlagt i 1989, så dersom man skal finne ut nøyaktig hvor denne går, så må det gjennomføres en kabelpåvisning eller kabelen må graves frem.

Dersom det skulle komme en endring i fremtiden, så vil det med høy sannsynlighet bli etablert nett i form av kablet nett og ikke luftnett.

I det vedlagte utklippet under, er eiendommen tegnet inn, og det er tegnet inn blå stiplede streker som viser mulig avgrensning til verneområdet (3 meter rundt eiendommen på nordsiden kun som illustrasjon). En slik avgrensning vil kunne tilfredsstille fremtidige behov for fremtidig kabeltrase forlagt i grunnen i veien til eiendommen.

På samme tegning er dagens nett i området vist. Med unntak av kabelen til ovenfornevnte eiendom, så ligger det en kabel i grunnen 15 meter fra eiendomsgrensen, som også er foreslått verneområde.

Dersom eiendommen, og veien til eiendommen, holdes utenfor verneområdet, så vil det ikke lenger være behov for tillegg for nettanlegg i verneforskriften».

Statsforvalterens kommentarer til høringsinnspillene:

Til innspillet fra Landbruksdirektoratet vil Statsforvalteren kommentere at det ikke ligger støl/ sæterområde innenfor verneforslaget, da det er tatt ut et areal rundt Tveitsetra, men at det er tatt høyde for det og de andre innspillene til Landbruksdirektoratet i verneforskriften.

Språkrådet tilrådte navnet Slettebergskarvene i oppstartsmeldingen, og det har ikke kommet inn andre innspill til navn på området.

Grunneiere Vivien og Erling Sønnerby uttaler seg foruten til naturverdiene i deres tilbudte areal at de er litt overrasket over at landbruksavdelingen så entydig vurderer mye av området som skogfaglig viktig. Etter å ha vurdert skogsdrift i dette området sammen med skogbruksledere i Viken Skog er det skogbrukslederne som syns at utredning for frivillig vern kunne være interessant i dette området. De viser i den sammenheng er det særlig enkelte punkter som er lite vektlagt i den skogfaglige vurderingen, som lang driftsvei, tungt terreng og konflikt med friluftsliv.

Grunneierne mener videre at det bør være av interesse å se på om hele tilbudsområdet fortsatt kan vurderes for frivillig vern, dvs. også området helt i sør som er tatt ut. De mener uansett at hele vurderingsområdet fra Statsforvalteren kvalifiserer for vern (dvs. alternativ 1) og at verneinteresser i et område som dette bør telle tyngre enn skogfaglige hensyn.

Grunneiernes uttalelse er forelagt Statsforvalterens landbruksavdeling, og de vurderer at det ikke er kommet inn noen nye momenter som vil påvirke konklusjonen om avgrensning. De svarer:

Vi kan ikke se at det er kommet inn noen nye momenter som vil påvirke vår konklusjon. Forskrift om bærekraftig skogbruk og PEFC skogstandart skal ivareta hensyn til biologisk mangfold, friluftsliv, landskap og kulturverdier dermed også fugleliv. Skogeiere skriver at det er åpenbare interessemotsetninger mellom skogsdrift og friluftsliv - dette mener vi er subjektiv oppfatning, som nevnt over krever regelverket hensyn til friluftsliv.

Det er ikke vår oppgave i vurderingene å ha kunnskap om det er avtaler til veier- men vi skal si noe om veidekning. Avtaler om bruk av vei er noe som kan endres gjennom årene.

Myrer og fuktdragsområder vil vurderes og hensyntas i forbindelse med planlegging av skogsdrift. Terrenget er vurdert fra vår side.

Når det gjelder grunneiernes ønske om å utvide verneplanen til også å gjelde øvrig tilbudt areal helt sør på eiendommen, må dette i så fall vurderes på nytt sammen med øvrige innspill om utvidelser på et seinere tidspunkt dersom det er aktuelt å tilby. Verneprosessen har tatt tid, og det er nødvendig med en avklaring av foreslåtte vernegrenser i denne saken før nye eventuelt kan vurderes.

Lede AS har uttalt at det ligger nettanlegg inntil verneområdet og at det er behov for å ta inn standard bestemmelser for nettanlegg i verneforskriften, som sikrer bl.a. vedlikehold og oppgraderinger i forbindelse med disse. Statsforvalteren har etterspurt Lede om nærmere informasjon om nettanlegget vest for verneområdet, og dersom grensen inn mot hytte og vei på gbnr/bnr. 70/3/1 legges i god avstand fra hytte og vei, er det ikke behov for å ta inn bestemmelser om kraftlinjer i verneforskriften. Øvrig nettanlegg til hytter ligger i tilstrekkelig avstand til vernegrensen.

NVE har foreslått å utvide verneplanen ved å ta med hele Sprena som går langs grensens nordøstlige side og ned mot Almedalen, samt hele Stormyr i øst. Vernegrensen går i eiendomsgrensen langs Sprena, og av forslaget til vernekart går eiendomsgrensen litt ut og inn langs bekken, men antakelig går grensen i bekken mellom eiendommene. Grunneier på andre siden av bekken har ikke tilbudt skog til vern, det gjelder også for arealet Stormyr. En utvidelse av verneplanen for å omfatte Sprena og Stormyr, vil først bli aktuelt å vurdere dersom eier av eiendommen ønsker å tilby til vern på et seinere tidspunkt. Siden denne verneprosessen har trukket ut i tid, vil en eventuell utvidelse måtte vurderes i etterkant av denne prosessen.

NVE viser videre til at deler av Slettebergskarvene ligger innenfor Verneplan for vassdrag, 015/11 Dalelva, og at ikke eventuelle tiltak må komme i konflikt med vernegrunnlaget. Statsforvalteren kan ikke se at bevaring av skogen vil være til ulempe for formålet med dette vernet. Det er for øvrig ingen kjente behov for tiltak i vassdraget innenfor verneplanen.

Når det gjelder NVEs omtale av områdets betydning for skredfare, så merker vi oss at det er positivt med tanke på snøskredfare at man lar skogen stå i dette området, og at det i praksis ikke er snøskredfare innenfor verneområdet dersom skogen får stå.

Torgeir W Skancke viser i sin uttalelse til fuglearter som ikke tidligere er registrert innenfor området. Registrering av fugl er ikke en del av kartleggingene i forbindelse med verneprosessen. Han fremhever at det som ikke ikke i like stor grad framkommer i høringsdokumentet, er at lokaliteten er et viktig leveområde for minst tre sårbare arealkrevende arter.

Det er bl.a. registrert artene er dvergspett, tretåspett, jerpe og storfugl. Disse fuglene har preferanse for gammel granskog og gammel løvskog, og spettene er avhengig av dødved forekomster. Selv om ingen av fuglene er på rødlista i dag, er de ifølge Skancke i tilbakegang.

Han viser videre til at for alle arealkrevende arter sier størrelsen på leveområdet noe om hva som skaper tilstrekkelig næringstilgang, ikke minst vinterstid. For å sikre artens langsiktige overlevelse, er det dermed helt nødvendig å ikke skape biologiske «øyer» i landskapet. Dette er en helt reell trussel mot de nevnte artene, og som etter Skanckes vurdering helt klart er rammet av lokal/ regional bestandsnedgang, bl.a som følge av bestandsskogbruket og andre menneskeskapte endringer.

For å ivareta gode jerpelokaliteter innenfor området foreslår Skancke utvidelse av det foreslåtte verneområdet til å innlemme bekkedal like nordvest for Briskekollen, samt fuktskogen på og rundt Heklingkollmyr med tilstøtende skog. I tillegg bekkedalen langs Sprena, mellom Tveitsetra i vest og Stormyr i øst, samt skogpartiene rundt dette området.

Skancke skriver blant annet at nordre delen av det foreslåtte området, som har størst naturskogspreg, har størst kvalitet for naturmangfoldet generelt. Men fordi selve «kjerneområdet» er nokså lite, strekker de arealkrevende artenes leveområder seg også inn i tilstøtende skog – inkludert gammel kulturskog som beskrevet i høringsdokumentet – og som er gjenstand for diskusjon mellom landbruks- og miljøavdelingen. Han viser til at det er flere gode grunner til å utvide området mot sør. Den viktigste delen å innlemme er den delen som strekker seg sør til Siljuvannsåsen, slik som i kart «Alternativ 1», men arealet videre sørover kan også fungere som restaureringsareal og vil kunne bedre den langsiktige overlevelsen av samtlige av de arealkrevende artene som nevnes.

Til uttalelsen fra Skancke vil vi kommentere at den bl.a. underbygger viktigheten av størrelse på naturreservatet, slik at det kan bidra til å ivareta bl.a. arealkrevende arter og mulighet for spredning av arter og overlevelse av artene på sikt. Uttalelsen øker kunnskapsgrunnlaget og bidrar til større oversikt over forvaltningsinteressante arter innenfor området som det er ønskelig å ivareta.

Når det gjelder forslaget om utvidelse av verneområdet, ser vi at det er gode forslag for å ivareta leveområder for jerpa. Men siden tilbudene har ligget lenge og det er av interesse for grunneierne å få saken i videre prosess, har Statsforvalteren konkludert med at eventuell vurdering av utvidelse av området må tas i etterkant av denne vernerunden. Se for øvrig våre kommentarer til NVE og grunneiere over.

Øvrige uttalelser tas til etterretning.

Navn

Statsforvalteren tilrår navnet Slettebergskarvene som i høringsforslaget.

Avgrensning

Arealet er ikke endret etter høring.

Verneforskrift

Det er kun gjort mindre endringer i verneforskriften etter høring, jf. punkt 3.

Statsforvalterens tilråding:

Det er miljøforvaltningas oppgave å vurdere verneverdiene og tegne forslag til vernegrenser for tilbudte områder. For Slettebergskarvene har vi på bakgrunn av naturfaglige registreringer av området vurdert at området har regionale naturverdier (**) med middels mangeloppfyllelse i skogvernet, som beskrevet under punkt 5. Kunnskapsgrunnlaget er ytterligere dokumentert ved kartlegging av forvaltningsrelevante fuglearter innenfor området jf. uttalelse fra Torgeir W. Skancke.

Deler av tilbudt areal i Slettebergskarvene kom inn etter 1.2.2022 og er vurdert av Statsforvalterens miljøavdeling og landbruksavdeling etter nye retningslinjer i Rapport M-2007/2021 *Skogvern og konsekvenser for avvirkningen og skognæringens bidrag til det grønne skiftet*.

Området vurderes å ha betydning for skogvern og betydning for tømmertilgangen, og faller på V2S2 i matrisa, beskrevet i avveiingsdokumentet og under punkt 3. Siden området ligger innenfor «grønt» i matrisa er vår oppfatning at vern skal ha prioritet i tråd med retningslinjene. Landbruksavdelingen mener at området kan diskuteres etter retningslinjene med tanke på vern eller tømmertilgang, og det er uenighet om vern eller tømmertilgang skal vektas tyngst innenfor delområdet. Det er på bakgrunn av dette utarbeidet to ulike forslag til grenser, der alternativ 1 er miljøavdelingens avgrensning og alternativ 2 er landbruksavdelingens avgrensning.

Avgrensningen som miljøavdelingen foreslår mener vi gir en god arrondering og bidrar til å sikre viktige naturtyper og leveområder for trua, sjeldne og sårbare arter innen flere artsgrupper. Det er samtidig viktig å få en viss størrelse på naturreservatet med tanke på overlevelse for artene nå og på sikt. Viktigheten av størrelse underbygges også av kartleggingen av sårbare, arealkrevende fuglearter innenfor området, som er avhengig av slike «øyer» med gammelskog i skoglandskapet. I Vestfold er skoglandskapet i stor grad fragmentert på grunn av hogst og det innebærer at Statsforvalteren i de fleste områder må innlemme noe areal med produksjonsskog, som på sikt vil utvikle høyere naturverdier, for å oppnå mer robuste reservat. Foreslåtte avgrensning er ønsket av grunneier.

Statsforvalteren tilrår at området blir vernet som naturreservat med verneforskrift og vernekart som beskrevet. På bakgrunn av uenighet ved avveiing av deler av området, tilrås det i denne saken to ulike avgrensninger i vernekart, som i høringen.

Vedlegg:

Vedlegg 1. Forslag til vernekart for Slettebergskarvene, Larvik

Vedlegg 2. Verneforskrift

Vedlegg 3. Avveiingsdokument

Vedlegg 4. Høringsuttalelser